

nogle – nu siger jeg det igen – etiske retningslinjer. Dem går vi meget ind for at støtte. De skal ikke have en konkurrenceulempe ved, at der er nogle grove virksomheder på markedet, som kan slippe nemt igennem, mens de selv vil leve op til noget. Det her vil være et redskab til at hjælpe dem, der godt vil lave ordentlige forhold på markedet, og det er sådan, vi ser det. Vi håber, at vi kan komme videre i udvalgsarbejdet og få gang i det her område.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Vi går så over til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Jeg skal starte med at takke for støtten til principperne i forslaget fra Socialdemokratiet, fru Mette Gjernskov, Det Radikale Venstre, fru Elisabeth Geday, og SF, hr. Poul Henrik Hedeboe. Og jeg vil bare på den baggrund konkludere, at efter næste valg, når vi får et nyt flertal i Folketinget bestående af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, vil der komme gang i det her spørgsmål, for så vil der være et flertal for at indføre en eller anden form for mærkningsordning vedrørende arbejdstagerrettigheder, og jeg synes da, at det er et vigtigt resultat at få ud af diskussionen i dag, at der er et nyt flertal på vej i Folketinget for det her. Vi regner med, at det sker efter næste valg.

Som jeg sagde i de korte bemærkninger, vil jeg for så vidt også godt takke fru Brix fra Dansk Folkeparti, for som den eneste af den nuværende regerings støtter var der jo her et tilsagn om at overveje en eller anden form for mærkningsordning, måske koble den sammen med Svanen og Blomsten eller på anden måde. Der vil jeg gerne sige, at vi er indstillet på at debattere med fru Brix, om der er mulighed for at skabe en eller anden form for flertal for at undersøge en mærkningsordning. Det skal være sagt med det samme, at det vil vi prøve i udvalgsarbejdet.

Derimod lød det jo ikke, som om der er meget håb at hente hos Venstre og De Konservative, regeringspartierne. De svigter totalt, når man diskuterer, ligesom vi har gjort i dag, hvordan vi kan få at vide, hvordan produkter er lavet, og hvordan de, der har lavet produkterne, har haft det, mens de lavede de produkter. Det er jo et paradoks, som jeg ikke har hørt noget egentligt svar på – og måske er der også lidt større lydhørhed over for problemet, end vi umiddelbart

kunne høre fra ordførerne, for selvfølgelig ved man godt, at det her er et spørgsmål, der optager rigtig mange mennesker, og det er ikke så nemt bare at afvise det, som det er sket.

For når vi går ind i et varehus og går ned til fødevarerhylderne, kan vi se, hvordan hønsene har haft det, når de har produceret æg, som vi skal spise; om de har været burhøns, eller – og det håber jeg, at alle vælger – om det er høns, der har levet økologisk og fritgående. Det kan vi få at vide, og det kan vi vælge ud fra.

Men går vi 10 meter længere hen i samme varehus og vil købe nogle tekstiler, kan vi intet få at vide. Vi får intet at vide ved at læse på mærker eller på anden vis, hvordan de pågældende varer er produceret. Og det er derfor, at man nogle gange kan lokke folk til at købe tekstiler produceret ved hjælp af børnearbejde, tekstiler produceret, hvor de, der har lavet produktet, har gået i gift til knæene. For hvis man bare havde mulighed for at fravælge den slags produkter lavet med børnearbejde, lavet med slavearbejde, lavet, hvor arbejderne har produceret vores computere og indåndet giftige dampe, som det er tilfældet, så ville langt, langt de fleste danskere straks fravælge det, og så ville butikkerne straks holde op med at føre den type af varer og sørge for, at de førte varer, der blev produceret på en ordentlig måde, og så ville vi på den måde være med til at gøre forholdene bedre for arbejdere i den tredje verden, som i dag arbejder under ganske umenneskelige vilkår. For den eneste parameter, der i dag er gældende på den del af markedet, er spørgsmålet om prisen. Det, der er billigst, bliver solgt. Det, der er dyrere, fordi man har taget lidt hensyn til arbejderne, behøver faktisk ikke være ret meget dyrere.

Kl. 16.15

Nu hørte vi før fra fru Elisabeth Geday, at man kan gå i Hennes & Mauritz og få en vis sikkerhed for, at tingene der er produceret ordentligt. Jeg indrømmer, at det er en af de koncerner, som skriver, at de har meget gode vilkår, men når man går ind og kigger efter, så bliver de altså også taget i, at de har børnearbejdere til at producere T-shirts, og at de har en syløn pr. T-shirt på 12 øre. Og der vil jeg sige, at man jo sagtens kunne fordoble deres løn, uden at det på nogen måde kunne mærkes på de 100 kr., som Hennes & Mauritz tager for den pågældende T-shirt. Så selvfølgelig kan man sikre, også uden at det bliver meget dyrere for forbrugerne, bedre vilkår for arbejderne.